

Mai Hadishi

Kome ba shi da amfani

¹ Kalmomin Malami,* d'an Dawuda, Sarki a Urushalima.

² “Ba amfani! Ba amfani!”

In ji Malami.

“Gaba d'aya ba amfani!

Kome ba shi da amfani!”

³ Wace riba ce mutum yake samu daga wahalar
da yake fama a duniya?

⁴ Zamanai sukan zo zamanai su wuce,
amma duniya tana nan har abada.

⁵ Rana takan fito rana ta kuma fādi,
ta kuma gaggauta zuwa inda takan fito.

⁶ Iska takan hora zuwa kudu ta kuma juya zuwa arewa;
tā yi ta kewayewa, tā yi ta koma inda take fitowa.

⁷ Dukan rafuffuka sukan gangara zuwa teku,
duk da haka teku ba ya cika.

Daga inda rafuffukan suke fitowa,
a can suke komawa kuma.

⁸ Dukan abubuwa suna kawo gajiya,
gaban magana.

Ido ba ya gaji da gani,
haka ma kunne yā koshi da ji.

⁹ Abin da ya taba kasancewa, zai sāke kasance,
abin da aka yi za a sāke yi kuma;
babu wani abu sabo a duniya.

¹⁰ Akwai wani abin da za a ce,
“Duba! Ga wani abu sabo”?

* 1:1 Ko kuwa shugaban taro; haka ma a ayoyi 2 da kuma 12.

Abin yana nan, tun dā can,
ya kasance kafin lokacimmu.

¹¹ Ba a tunawa da mutanen dā,
haka su ma da ba a haifa ba tukuna
wadanda za su biyo bayansu
ba za a tuna da su ba.

Hikima ba ta da amfani

¹² Ni, Malami, sarki ne bisa Isra'ila a Urushalima. ¹³ Na dauri aniyata in gwada don in bincika ta wurin hikima dukan abin da ake yi a duniya. Kaya mai nauyi ne Allah ya dora a kan mutane! ¹⁴ Na ga dukan abubuwān da ake yi a duniya, dukansu ba su da amfani, naushin iska ne kawai.

¹⁵ Abin da yake tankwararre ba zai miķu ba;
ba za a kuma iya fidaya abin da ba shi ba.

¹⁶ Na yi tunani a raina na ce, “Duba, na yi girma, na kuma karu da hikima fiye da duk wanda ya taba mulki a bisa Urushalima kafin ni; na cfandana hikima mai yawa da kuma ilimi.” ¹⁷ Sa'an nan na cfaura aniyata ga fahimtar hikima, in kuma san bambanci tsakanin hauka da wauta, amma na koyi cewa wannan ma, naushin iska ne kawai.

¹⁸ Gama yawan hikima yakan kawo yawan bakin ciki;
yawan sani, yawan bacin rai.

Jin dadī ba shi da amfani

¹ Na ce wa kaina, “Zo, zan gwada ka da jin dadī don in ga abin da yake da kyau.” Amma wannan ma ya zama ba amfani. ² Sai na ce, “Dariya hauka ce. Kuma me jin dadī yake kawowa?” ³ Na yi fokari in sa raina yă yi farin ciki da ruwan inabi, in kuma rungumi wauta, hankalina kuma yana yin mini jagora da hikima. Na so in ga abin da yake da daraja ga mutane a duniya a 'yan kwanakinsu.

⁴ Na yi ayyuka masu girma. Na gina gidaje wa kaina na kuma shuka gonakin inabi. ⁵ Na yi lambuna da wuraren shakatawa, na shuka itatuwa masu 'ya'ya iri-iri a cikinsu. ⁶ Na yi tankuna don in yi banruwan kurmin itatuwa. ⁷ Na sayi bayi mata da maza, ina kuma da wadansu bayin da aka haifa a gidana. Ina da garkunan shanu da na tumaki da na awaki fiye da duk wanda ya taba zama a Urushalima kafin ni. ⁸ Na tara wa kaina azurfa da zinariya, ina da ma'ajin sarakuna da yankuna. Na samo wa kaina mawaka mata da maza, da dukan irin matan da kowane namiji zai so. ⁹ Na kasaita fiye da kowane mutumin da ya riga ni zama a Urushalima. Cikin dukan wannan, hikimata ba tă rabu da ni ba.

¹⁰ Ban hana kaina duk wani abin da idona ya yi sha'awarsa ba;

ban hana zuciyata wani jin dađi ba.

Zuciyata ta yi murna da dukan aikina,

wannan kuwa shi ne ladan dukan famata.

¹¹ Duk da haka sa'ad da na duba dukan aikin hannuwana,
da abin da na yi fama don in samu,

sai kome ya zama ba shi da amfani, naushin iska ne kawai;
babu wata riba a duniya.

Hikima da wauta ba su da amfani

¹² Sai na juya ga tunanina don in lura da hikima,
da kuma hauka da wauta.

Me ya rage wa magājin sarki yă yi
fiye da abin da aka riga aka yi?

¹³ Na ga cewa hikima ta fi wauta,
kamar yadda haske ya fi duhu.

¹⁴ Mai hikima ya san inda ya nufa,
wawa kuwa yana tafiya a cikin duhu;
amma sai na gane
cewaa kaddara ḍaya ce take samunsu.

Mai Hadishi 2:15 4 Mai Hadishi 2:26

¹⁵ Sai na yi tunani a zuciyata,
“Kaddarar wawa za tā same ni ni ma.
Wace riba ce hikimata za tā jawo mini?”
Na ce a zuciyata,
“Wannan ma ba shi da amfani.”
¹⁶ Gama ba za a kara tunawa da mai hikima ko wawa ba;
nan gaba za a manta da su.
Yadda wawa zai mutu, haka ma mai hikima!

Fama ba ta da amfani

¹⁷ Don haka na ki jinin rayuwa, gama aikin da ake yi
a duniya yana bata mini rai. Dukan abin da yake cikinta
kuwa ba shi da amfani, naushin iska ne kawai. ¹⁸ Na ki
jinin dukan abubuwan da na yi wahala ina yi a duniya,
gama dole in bar su wa na bayana. ¹⁹ Wa ya sani ko zai
zama mai hikima ko kuma wawa? Duk da haka zai mallaki
dukan aikin da na yi da kokarina da kuma dabarata a
duniya. Wannan ma ba shi da amfani. ²⁰ Saboda haka
zuciyata ta fara karaya a kan dukan faman aikina a duniya.
²¹ Gama mutum zai yi aikinsa da dukan hikimarsa, da
saninsa, da gwanintarsa, sa'an nan dole yā bar dukan abin
da ya mallaka ga wani wanda bai yi wahalar kome a ciki
ba. Wannan ma ba shi da amfani, hasara ce mai yawa.
²² Me mutum zai samu daga aikin da ya yi duka, da irin
dawainiyar da ya sha a kan yin aikin a duniya? ²³ Dukan
kwanakinsa aikinsa damuwa ce da bacin zuciya; ko da
dare ma hankalinsa ba a kwance yake ba. Wannan ma ba
shi da amfani.

²⁴ Ba abin da mutum zai yi da ya fi yā ci, yā sha, yā ji
wa ransa dadī daga aikinsa. Na lura cewa wannan ma, ya
fito daga hannun Allah ne, ²⁵ gama in ba tare da shi ba, wa
zai iya ci yā sha yā kuma ji dadī? ²⁶ Ga wanda ya gamshe
shi, Allah yakan ba da hikima da sani da farin ciki, amma
ga mai zunubi yakan ba shi aikin tarawa da ajiyar dukiya

domin yă miķa wa wanda ya gamshi Allah. Wannan ma ba
shi da amfani, naushin iska ne kawai.

3

Lokaci domin kowane abu

- ¹ Akwai lokaci domin kowane abu,
da kuma lokaci domin kowane aiki a duniya.
- ² Lokacin haihuwa da lokacin mutuwa,
lokacin shuki da lokacin tumbukewa.
- ³ Lokacin kisa da lokacin warkarwa,
lokacin rushewa da lokacin ginawa.
- ⁴ Lokacin kuka da lokacin dariya,
lokacin makoki da lokacin rawa.
- ⁵ Lokacin warwatsa duwatsu da lokacin tara su,
lokacin runguma da lokacin dainawa.
- ⁶ Lokacin nema, da lokacin fid da zuciya,
lokacin ajiyewa da lokacin zubarwa.
- ⁷ Lokacin yagewa da lokacin dsinkewa,
lokacin yin shiru da lokacin magana.
- ⁸ Lokacin kauna da lokacin kiyayya,
lokacin yaķi da lokacin salama.
- ⁹ Wace riba ce ma'aikaci yake da ita saboda wahalarsa?
- ¹⁰ Na ga nawayar da Allah ya dora a kan mutane. ¹¹ Ya
yi kowane abu da kyau a lokacinsa. Ya kuma sa matuka a
zukatan mutane, duk da haka sun kāsa gane abin da Allah
ya yi daga farko zuwa karshe. ¹² Na san ba abin da ya fi wa
mutane kyau fiye da su ji dadfi su kuma yi alheri yayinda
suke da rai. ¹³ Cewa kowa yă ci, yă sha, yă kuma ji dadfi
cikin dukan aikinsa, wannan kyautar Allah ce. ¹⁴ Na san
cewa duk abin da Allah ya yi zai dawwama har abada; ba
abin da za a kara ko a rage. Allah ya yi haka domin mutane
su girmama shi.
- ¹⁵ Duk abin da yana nan ya taba kasancewa,
kuma abin da zai kasance, ya taba kasancewa;

Allah kuma zai nemi bayanin abubuwan da suka wuce.

¹⁶ Sai na ga wani abu kuma a duniya,
a wurin shari'a, akwai mugunta a can,
a wurin adalci, akwai mugunta a can.

¹⁷ Sai na yi tunani a zuciyata,
“Allah zai shari'anta
masu adalci da masu mugunta,
gama za a kasance da lokaci domin kowane aiki,
lokaci domin kowane abu.”

¹⁸ Na sāke yintunani, “Game da mutane kam, Allah kan gwada su don su san cewa ba su fi dabba ba. ¹⁹ Kaddarar mutum ḍaya take da ta dabba; kaddara ḍaya ce take jiransu biyu. Yadda ḍayan yake mutuwa, haka ma ḍayan. Dukansu numfashinsu iri ḍaya ne; mutum bai fi dabba ba. Kowane abu ba shi da amfani. ²⁰ Duka wuri ḍaya za su tafi; gama duka daga turbaya suka fito, kuma ga turbaya duka za su koma. ²¹ Wa ya tabbatar cewa ruhun mutum yakan tashi sama sa'an nan na dabba yă sauка kasa?”

²² Saboda haka na ga babu abin da ya fi kyau wa mutum fiye da yă more wahalar aikinsa, domin wannan ne rabonsa. Gama wa zai kawo shi yă ga abin da zai faru a bayansa?

4

Zalunci, wahalar aiki da rashin abokantaka

¹ Na sāke dubawa sai na ga zaluncin da ake yi a duniya.
Na ga hawayen wañanda ake zalunta
kuma ba su da mai taimako;
masu iko suna goyon bayan masu zalunci,
ga shi ba su da mai taimako.

² Sai na furta cewa matattu,
wañanda suka riga suka mutu,
sun fi wañanda suke a raye farin ciki,

wadanda har yanzu suke da rai.

³ Amma wanda ya fi su duka
 shi ne wanda bai riga ya kasance ba,
 wanda bai ga muguntar
 da ake yi a duniya ba.

⁴ Sai na gane cewa, duk wata fama da duk wata
 nasara sun samo asali daga kishin da mutum yake yi na
 makwabcinsa ne. Wannan ma ba shi da amfani, naushin
 iska ne kawai.

⁵ Wawa yakan kame hannuwansa
 yă kuma lalatar da kansa.

⁶ Gara tafin hannu guda cike da kwanciyar rai
 da tafin hannu biyu cike da tashin hankali
 da harbin iska kawai.

⁷ Na kuma ga wani abu marar amfani a duniya.

⁸ Akwai wani mutum shi kadai;
 bai shi da ḥa ko ḥan'uwa.
 Ba shi da hutu daga wahalarsa,
 duk da haka bai koshi da dukiyarsa ba.

Ya tambayi kansa, “Ma wane ne nake wannan wahala,
 kuma me ya sa nake hana kaina jin dadī?”

Wannan ma ba shi da amfani,
 harkar bakin cikin ne kawai!

⁹ Biyu sun fi ḥaya,
 gama suna samun riba mai kyau na aikinsu.

¹⁰ In ḥaya ya fādī,
 abokinsa zai taimake shi yă tashi.

Amma abin tausayi ne ga mutumin da ya fādī
 ba shi kuma da wanda zai taimake shi yă tashi!

¹¹ In mutum biyu sun kwanta tare, za su ji ḥumin juna.
 Amma yaya mutum ḥaya zai ji ḥumi yana shi kadai?

¹² Ana iya shan karfin mutum ḥaya,
 mutum biyu za su iya kāre kansu.

Igiya ribi uku tana da wuya tsinkawa.

Cin gaba ba shi da amfani

¹³ Gara saurayi wanda yake matalauci amma yake da hikima da sarkin da ya tsufa mai wauta, wanda ba ya karbar shawara. ¹⁴ Yana yiwuwa saurayin yă fito daga kurkuku yă hau gadon sarauta, ko kuma dai an haife shi cikin talauci a kasarsa. ¹⁵ Na ga cewa dukan waſanda suka rayu suka kuma yi tafiya a duniya sun bi saurayin, magajin sarkin. ¹⁶ Babu karshe ga dukan mutanen da suka riga su. Amma waſanda suka zo daga baya, ba su gamsu da magajin ba. Wannan ma ba shi da amfani, naushin iska ne kawai.

5

Ka ji tsoron Allah

¹ Ka lura da matakanka sa'ad da ka tafi gidan Allah. Ka je kusa don ka saurara a maimakon mika hadaya kamar wawaye, waſanda ba su san sun yi laifi ba.

² Kada ka yi subul da bakinka,
kada zuciyarka tă yi garajen
furta wani abu a gaban Allah.

Allah yana sama
kai kuma kana duniya,
saboda haka, kada kalmominka su zama da yawa.

³ Kamar yadda son cika buri yakan zo sa'ad da kana da yawan damuwa,
haka jawabin wawa yake sa'ad da yake yawan magana.

⁴ Sa'ad da ka yi alkawari ga Allah, kada ka bata lokaci wajen cika shi. Ba ya jin dadin wawaye; ka cika alkawarinka. ⁵ Gara kada ka yi alkawari, da ka yi amma ba ka cika ba. ⁶ Kada ka bar bakinka ya kai ga yin zunubi. Kada kuma ka kai kara wurin dan sakon haikali cewa,

“Alkawarin da na yi kuskure ne.” Me ya sa Allah yake fushi
a kan abin da ka fasfa har yă lalatar da aikin hannuwanka?
⁷ Yawan buri da yawan magana ba su da amfani. Saboda
haka, ka ji tsoron Allah.

Arziki ba shi da amfani

⁸ In ka ga ana zaluntar matalauta a wani yanki, ba a
yin adalci, ana kuma tauye hakki, kada ka yi mamakin
wadannan abubuwa; domin akwai wani jami'in da yake
bisa da wani, a bisansu biyu kuwa akwai wani. ⁹ Kowa
yakan amfana da bunkasar amfanin kasa, sarki kansa yana
samun riba daga gonaki.

¹⁰ Duk mai kaunar kudi ba ya samun isashe;
duk ma kaunar dukiya ba ya koshi da abin da yake
samu.
Wannan ma ba shi da amfani.

¹¹ Kamar yadda kaya suke haɓaka,
haka ma masu amfani da su.
Kuma wane amfani ne suke ga mai shi
in ba ciyar da idanunsa a kansu ba?

¹² Barcin ma'aikaci dadfi gare shi,
ko yă ci kaɗan ko da yawa,
amma yalwar mai arziki
ba ta barinsa yă iya yin barci.

¹³ Na ga wani mugun abu a duniya,
arzikan da aka ajiye don yă cuce mai shi,
¹⁴ ko kuwa dukiyar da ta ɓace ta wata hasara,
har ya zama sa'ad da ya haifi da,
babu abin da ya bar masa.

¹⁵ Tsirara mutum yakan fito daga cikin mahaifiyarsa,
kuma kamar yadda ya fito, haka zai koma.
Ba ya dfaukan kome daga wahalarsa

da zai riķe a hannunsa.
¹⁶ Wannan ma mugun abu ne,
 Yadda mutum ya zo, haka zai koma,
 to, wace riba ce ya ci,
 da yake ya yi wahalar iska ce kawai?
¹⁷ Duk rayuwarsa ya ci abinci a cikin duhu,
 da bacin rai mai tsanani, da azaba, da fushi.
¹⁸ Sa'an nan na gane cewa abu mai kyau ne, daidai ne
 kuma mutum yă ci, yă sha, yă kuma ji dacfin aikin da ya
 yi a 'yan kwanakin da Allah ya ba shi, gama wannan shi
 aka kaddara wa mutum daga faman wahalarsa a duniya
 a cikin 'yan kwanakin da Allah ya ba shi a duniya, gama
 wannan shi ne rabonsa. ¹⁹ Ban da haka ma, sa'ad da Allah
 ya ba wa mutum dukiya da wadata, ya kuma ba shi zarafi
 yă ji dacinsu, ya kuma amince da rabonsa, sai yă ji dacin
 aikinsa, wannan kyauta ce ta Allah. ²⁰ Da kyar yake tunani
 a kan kwanakin rayuwarsa, domin Allah ya yarje masa, yă
 zauna da farin ciki.

6

¹ Na ga wani mugun abu a duniya, ya kuma nawaita
 wa mutane kwarai. ² Allah yakan ba mutum dukiya, da
 wadata da kuma girma, don kada yă rasa abin da ransa
 yake so, amma Allah bai ba shi zarafin more su ba, a
 maimakon haka ma sai baķo ne yă more su. Wannan ba
 shi da amfani, mugun abu ne kwarai.

³ Mutum zai iya kasance da 'ya'ya dřari, yă kuma yi
 shekaru masu yawa; duk da haka kome dadewarsa, in bai
 more wadatarsa ba, bai kuma sami kyakkyawar binnewa
 ba, na ce, gara wanda aka haife shi gawa. ⁴ Haihuwa ba tă
 amfane wanda aka haifa gawa ba, gama ya zo daga duhu
 ya koma duhu inda aka manta da shi. ⁵ Ko da yake bai ga
 hasken rana ba, bai kuma san kome ba, duk da haka ya dai
 huta, fiye da mutumin da bai more wa ransa ba, ⁶ ko da

ya yi shekara dubu biyu amma bai more wadatarsa ba. Ba
wuri ḥaya dukansu biyu za su tafi ba?

⁷ Dukan kokarin da mutum yake yi, yana yi ne domin
bakinsa,
duk da haka bai taḥa gamsar da abin da yake mar-
mari.

⁸ Da me mai hikima ya fi wawa?

Wace riba ce matalauci yakan samu don yă iya zama
da mutane?

⁹ Gara abin da ido ya gani
da kwaṣayin da bai sami biyan bukata ba.

Wannan ma ba shi da amfani,
naushin iska ne kawai.

¹⁰ Duk abin da ya kasance, to, yana da suna,
kuma duk abin da mutum yake, an riga an sani.

Ba mutumin da zai iya karawa
da wanda ya fi shi karfi.

¹¹ Yadda yawan magana take
haka karancin amfaninta,
yaya wannan zai amfane wani?

¹² Gama wa ya san abin da ya fi dacewa ga mutum a 'yan
kwankinsa marasa amfani da sukan wuce kamar inuwa?
Wa kuma zai iya faṣa masa abin da zai faru a duniya bayan
ya rasu?

Hikima

¹ Suna mai kyau ya fi turare mai kanshi,
kuma ranar mutuwa ta fi ranar haihuwa.
² Gara a tafi gidan makoki
da a je gidan biki,
gama mutuwa ce kaddarar kowane mutum;
ya kamata masu rai su lura da haka.

- ³ Bañin ciki ya fi dariya,
gama bañin ciki yakan kawo gyara.
- ⁴ Zuciyar masu hikima tana a gidan makoki,
amma zuciya wawaye tana a gidan shagali.
- ⁵ Gara ka saurari tsawatawar mai hikima
da ka saurari wañkar wawaye.
- ⁶ Kamar karar kayar da take karce gindin tukunya,
haka dariyar wawaye take.
Wannan ma ba shi da amfani.
- ⁷ Zalunci yakan mai da mutum mai hikima wawa,
cin hanci kuma yakan lalace hali.
- ⁸ Karshen abu ya fi farkonsa,
hakuri kuma ya fi girman kai.
- ⁹ Kada ranka yă yi saurin tashi,
gama fushi yana zama a cinyar wawaye.
- ¹⁰ Kada ka ce, “Me ya sa kwanakin dā sun fi wañannan?”
Gama ba daidai ba ne a yi irin wañannan tambayoyi.
- ¹¹ Hikima, kamar gādo, abu mai kyau ne
tana kuma da amfani ga wañanda suka ga rana.
- ¹² Hikima mafaka ce
takan kāre mutum kamar yadda kudfi suke yi.
Kiyayewar da hikima takan yi wa mai ita
ita ce amfanin ilimi.
- ¹³ Ku lura da abin da Allah ya yi.
Wa zai iya miñe
abin da ya tankware?
- ¹⁴ Sa’ad da al’amura suke tafiya daidai, ka yi farin ciki,
amma sa’ad da suka lalace, ka tuna,
Allah ne ya yi wangan
shi ne kuma ya yi wannan.

Saboda haka, mutum ba zai san
wani abu game da nan gabansa ba.

¹⁵ A cikin rayuwan nan ta rashin amfani nawa, na lura
da wađannan abubuwa biyu,
mai adalci yana hallakawa cikin adalcinsa,
mai mugunta kuma yana tsawon rai cikin mugun-
tarsa.

¹⁶ Kada ka cika yin adalci, fiye da kima,
kada kuma ka cika yin hikima,
don me za ka hallaka kanka!

¹⁷ Kada ka cika yin mugunta,
kada kuma ka cika yin wauta,
don me za ka mutu kafin lokacinka?

¹⁸ Yana da kyau ka kama ḍaya
ba tare da ka saki wancan ba.
Mai tsoron Allah zai guji wuce gona da iri.*

¹⁹ Hikima takan sa mutum guda mai hikima yă yi karfi
fiye da masu mulki goma a cikin birni.

²⁰ Babu mai adalci a duniya
wanda yake yin abin da yake daidai da bai taba yin
zunubi ba.

²¹ Kada ka mai da hankali ga dukan abin da mutane suke
fadfi,
in ba haka ba wata rana za ka ji bayinka suna zaginka.

²² Gama kai kanka ka sani
cewa sau da yawa ka zagi wađansu.

²³ Dukan wađannan na gwada su ta wurin hikima na
kuma ce,
“Na ƙudurta in zama mai hikima,”
amma abin ya fi karfina.

* 7:18 Ko kuwa zai bi su biyu

- ²⁴ Ko da me hikima take,
 Abin ya yi mana zurfi kwarai, yana da wuyar ganewa,
 wa zai iya gane shi?
- ²⁵ Saboda haka na mai da hankalina ga fahimi,
 don in bincika in nemi hikima da yadda aka tsara
 abubuwa,
 in kuma fahimci wawancin mugunta
 da haukar wauta.
- ²⁶ Sai na iske wani abin da ya fi mutuwa d'aci
 mace wadda take tarko ne,
 wadda zuciyarta tarko ne
 wadda kuma hannuwanta sarka ne.
 Mutumin da ya gamshi Allah zai tsere mata,
 amma za tă kama mai zunubi.
- ²⁷ Malami ya ce, “Duba, abin da na gane ke nan.
 “Na tara abu guda da wani, don in gane tsarin abubuwa,
 ²⁸ yayinda nake cikin nema
 amma ban samu ba,
 sai na sami adali guda cikin dubu,
 amma ba mace mai adalci guda a cikinsu duka.
- ²⁹ Wannan ne kadai abin da na gane.
 Allah ya yi mutum tsab
 amma sai muka rikitar da kanmu.”

8

¹ Wa yake kama da mai hikima?
 Wa ya san bayanin abubuwa?
 Hikima takan haskaka fuskar mutum,
 ta kuma kawo sakin fuska.

Ka yi wa sarki biyayya

² Ka yi biyayya da umarnin sarki, na ce, saboda alkawarin da ka yi a gaban Allah. ³ Kada ka yi hanzarin tashi

daga gaban sarki. Kada ka kāre abin da ba daidai ba, gama zai iya yin duk abin da ya ga dama. ⁴ Da yake maganar sarki ita ce mafificiya, wa zai iya ce masa, “Me kake yi?”

⁵ Duk wanda ya yi biyayya da umarninsa ba zai sami lahanib,
zuciya mai hikima kuma zai san lokacin da ya dace
da kuma hanyoyin da suka fi.

⁶ Gama akwai lokaci da hanyoyin da suka dace da yin
kowane abu,
ko da yake wahalar mutum ta yi masa yawa.

⁷ Da yake ba wanda ya san nan gaba,
wa zai iya fafa masa abin da zai faru?

⁸ Ba wanda yake da iko a kan iska har da zai riķe ta,
saboda haka babu mai iko kan ranar mutuwarsa.
Kamar yadda ba a sallamar mutum a lokacin yakī,
haka ma mugunta ba za tā saki masu aikata ta ba.

⁹ Na ga dukan wadannan, yayinda na lura da kowane
abin da ake yi a duniya. Akwai lokacin da mutum yakan
nauyaya wa wadansu ba da sonsa ba. ¹⁰ Sa'an nan kuma,
na ga an binne masu mugunta, wadanda suke shiga da fita
daga tsattsarkan wuri suke kuma samun yabo a birnin da
suka yi wannan. Wannan ma ba shi da amfani.

¹¹ In ba a hanzarta aka yanke hukunci a kan laifi
ba, zukatan mutane sukan cika da kulle-kullen aikata
abubuwan da ba daidai ba. ¹² Ko da yake mugu ya aikata
laifi dari ya kuma yi tsawon rai, na san cewa zai fi wa masu
tsoron Allah kyau, wadanda suke girmama Allah. ¹³ Duk
da haka, domin masu mugunta ba su ji tsoron Allah ba,
abubuwa ba za su yi musu kyau ba, ransu kamar inuwa
yake ba zai yi tsawo ba.

¹⁴ Akwai kuma wani abu marar amfani da yake faruwa
a duniya, masu adalci sukan sha hukuncin da ya dace

da masu mugunta, masu mugunta kuma sukan karfi sakayyar da ya cancanci masu adalci su samu. Na ce, wannan ma, ba shi da amfani. ¹⁵ Saboda haka abin da na ce, shi ne mutum yă ji dadfi, domin iyakar jin dadfinsa a wannan rai, shi ne yă ci, yă sha, yă ji wa kansa dadfi. Akalla yana iya yin wannan in ya yi aiki a kwanakin da Allah ya ba shi a wannan duniya.

¹⁶ Da na mai da hankalina don in sami hikima in kuma lura da wahalar mutum a duniya, ko da a ce idanunsa ba sa barci dare da rana, ¹⁷ sam, ba zai taþa fahimci abin da Allah yake yi ba. Iyakar Kokarin da ka yi duk ba za ka iya ganewa ba. Masu hikima suna iya cewa sun sani, amma kuwa ba su sani ba.

9

Makoma ðaya ce ga kowa

¹ Sai na yi tunani a kan wannan na kuma gane cewa masu adalci da masu hikima da kuma abubuwan da suke yi suna a hannun Allah ne, amma ba wanda ya san ko kauna ko kiyayya ce take jiransa. ² Dukansu makomarsu ðaya ce, masu adalci da masu mugunta, masu kirki da marasa kirki, masu tsabta da marasa tsabta, masu miþa hadaya da wadanda ba sa yi.

Kamar yadda yake ga mutumin kirki,
haka yake ga mai zunubi.

Kamar yadda yake ga masu yin rantsuwa,
haka ma da masu tsoron yi.

³ Wannan ita ce muguntar da take faruwa a cikin dukan abubuwa a duniya. Kaddara ðaya ce take a kan kowa. Amma zukatan mutane cike suke da mugunta, akwai kuma hauka a zukatansu yayinda suke a raye, bayan haka kuma sai su mutu. ⁴ Duk wanda yake da rai a wannan

duniya ta rayayyu, yana sa zuciya, gara rayayyen kare da mataccen zaki!

⁵ Gama rayayyu sun san za su mutu,
amma matattu ba su san kome ba;
ba su da wata lada nan gaba
an manta da su ke nan gaba cfaya.

⁶ Kaunarsu, kiyayyarsu,
da kuma kishinsu tuni sun bace;
ba za su taba zama sashen
wani abin da yake faruwa a duniya ba.

⁷ Yi tafiyarka, ka ci abincinka da farin ciki, ka sha ruwan inabinka da farin zuciya, gama abin da ka yi duka daidai ne a wurin Allah. ⁸ Kullum ka kasance cikin farin riguna, ka kuma shafe kanka da mai kullum, ⁹ Ka more rayuwa da matarka, wadda kake kauna, dukan kwanakin nan marasa amfani da Allah ya ba ka a duniya. Gama wannan ne rabonka a rayuwa da kuma na faman aikinka a duniya. ¹⁰ Duk abin da hannunka yake yi, ka yi shi da dukan karfinka, gama a cikin kabari in da za ka, babu aiki ko shirye-shirye, ko sani, ko hikima.

¹¹ Na kuma ga wani abu a duniya.
Ba kullum maguji ne yake nasara a tsere ba,
ba kullum jarumi ne yake yin nasara ba,
ba kullum mai hikima ne da abinci ba
ba kullum mai basira ne yake da wadata ba
ba kullum gwani ne yake samun tagomashi ba;
amma sa'a, da tsautsayi, sukan sami kowannensu.

¹² Ban da haka ma, ba wanda ya san sa'ad da lokacin mutuwarsa zai yi.
Kamar yadda akan kama kifi a muguar raga,
ko a kama tsuntsu a tarko,
haka mugun lokaci yakan auko wa mutane, ba tsammani.

Hikima ta fi wauta

- ¹³ Na kuma ga wani misali game da hikima a duniya
wanda ya burge ni sosai. ¹⁴ An yi wani dan karamin
birni mai mutane kadafan a ciki. Sai wani babbani sarki ya
kawo masa yaki, ya kafa masa babbani sansani. ¹⁵ A cikin
birnin nan kuwa akwai wani mutum matalauci amma mai
hikima, ya kuma ceci birnin ta wurin hikimarsa. Amma ba
wanda ya tuna da matalaucin nan. ¹⁶ Sai na ce, “Hikima ta
fi karfe karfi.” Amma aka rena hikimar matalaucin, ba a
ma jin maganarsa.
- ¹⁷ Radfar mai hikima da aka saurara cikin natsuwa
ta fi ihun mai mulkin wawaye.
- ¹⁸ Hikima ta fi kayan yaki,
amma mai zunubi daya yakan rushe alheri mai yawa.

10

- ¹ Kamar yadda matattun fudaje sukan bata kanshin
turare,
haka 'yar wauta takan bata hikima da daraja.
- ² Zuciyar mai hikima takan karkata ga yin abin da yake
daidai,
amma zuciyar wawa takan karkata ga yin mugun
abu.
- ³ Ko yayinda yake tafiya a kan hanya
wawa yakan nuna cewa ba shi da hankali,
yakan nuna wa kowa wawancinsa.
- ⁴ In hankalin mai mulki ya tashi game da kai,
kada ka bar inda kake,
gama kwantar da hankali yakan sa a yafe manyan
laifofi.
- ⁵ Akwai muguntar da na gani a duniya,
irin kuskuren da yake fitowa daga masu mulki.
- ⁶ Akan sa wawaye a manyan matsayi,

yayinda masu arziki suna karkashi.

⁷ Na taBa ganin bayi a kan dawakai,
yayinda 'ya'yan sarki suna takawa a kasa kamar bayi.

⁸ Duk wanda ya hafka rami shi ne zai fadfa a ciki;
duk wanda ya rushe katanga, shi maciji zai sara.

⁹ Duk mai farfasa duwatsu shi za su yi wa rauni;
duk mai faskaren itace yana cikin hatsarinsu.

¹⁰ In gatari ya dakushe
ba a kuma wasa shi ba,
dole a yi amfani da karfi da yawa,
amma kwarewa yana kawo nasara.

¹¹ In maciji ya sari mutum kafin a ba shi makarin gardi,
ina amfanin maganin?

¹² Kalmomi daga bakin mai hikima alheri ne,
amma maganganun wawa za su hallaka shi.

¹³ Farkon maganarsa wauta ce,
karshenta kuma takan zama muguar hauka,
¹⁴ wawa kuma yakan yi ta surutu.

Ba wanda ya san abin da zai zo
wa zai iya fadfa masa abin da zai faru bayan ra-
suwarsa?

¹⁵ Aikin wawa yakan gajiyar da shi,
har bai san hanyar zuwa gari ba.

¹⁶ Kaitonki, ya ke kasa wadda sarkinki bawa ne*
wadda kuma hakimanta ke ta shagali tun da safe.

* 10:16 Ko kuma sarki yaro ne

¹⁷ Mai albarka ce, ya ke kasa wadda sarkinki haifaffen
gidan sarauta ne,
wadda hakimanta suke samun abincinsu a daidai
lokacin
don samun karfi ba don buguwa ba.

¹⁸ In mutum rago ne, sai tsaiko yă lotsa,
in hannuwansa ba masa yin kome, daki yakan yi
yoyo.

¹⁹ Akan shirya abinci don jin dadfi,
ruwan inabi kuwa don faranta zuciya,
amma kudi ne amsar kome.

²⁰ Kada ka zagi sarki ko da a cikin tunaninka ne,
ko ka zagi mai arziki ko da a dakin kwananka ne,
gama tsuntsun sararin sama zai iya dauki maganarka,
tsuntsu mai fikafikai zai sanar da abin da ka ce.

11

Burodi a bisa ruwaye

¹ Ka jefa burodinka a bisa ruwaye,
gama bayan kwanaki masu yawa, za ka sâke samunsa.

² Ka raba abin hannunka ga mutum bakwai, I, har ma
takwas,
gama ba ka san bala'in da zai auko wa kasar ba.

³ In gizagizai sun cika da ruwa,
sukan Zub da ruwan sama bisa duniya.

Itace ya fâdfi, ko wajen kudu ne, ko wajen arewa,
inda ya fâdfi a nan zai kwanta.

⁴ Duk mai la'akari da iska, ba zai yi shuka ba,
mai la'akari da gizagizai kuma, ba zai yi girbi ba.

⁵ Kamar yadda ba ka san hanyar iska ba,
 ko yadda aka siffanta jiki a cikin mahaifiya,
 haka ba za ka fahimci aikin Allah
 Mahaliccincin dukan abubuwa ba.

⁶ Ka shuka irinka da safe,
 da yamma kuma kada ka janye hannunka,
 gama ba ka san wanda zai yi albarka ba,
 ko wannan ko wangan,
 ko kuma duka biyunsu su yi albarka.

Ka tuna da mahaliccinka a kuruciyarka

⁷ Haske da yana da kyau,
 abu mai kyau ne kuma idanu su dubi rana.

⁸ Kome tsawon rayuwar mutum,
 bari yă more su duka.

Amma bari kuma yă tuna da kwanakin duhu,
 gama su ma za su yi yawa.
 Duk abin da zai faru ba shi da amfani.

⁹ Ka yi murna, kai matashi, a kuruciyarka,
 bari zuciyarka kuma tă yi farin ciki a kwanakin
 kuruciyarka.

Ka bi shawarar zuciyarka
 da kuma duk abin da idanunka suka gani,
 amma ka sani fa, cikin dukan al'amuran nan
 Allah zai shari'anta ka.

¹⁰ Saboda haka, ka fid da tsoro daga zuciyarka
 ka kakka'be duk wani abin da ya dami rayuwarka,
 gama kuruciya da karfi ba su da amfani.

kafin lokacin wahala ta zo
 shekaru kuma su karato sa'ad da za ka ce,
 “Ba na jin dadinsu,”
² kafin rana da haske
 wata da taurari su daina haske,
 gizagizai kuma su tattaru bayan da suka sheka ruwa;
³ sa'ad da masu tsaron gida suke rawar jiki,
 majiya karfi kuma suka rasa karfi,
 sa'ad da masu niña suka daina don ba su da yawa,
 idanun da suke duba ta taga suka duhunta;
⁴ sa'ad da aka rufe kofofin shiga tituna
 karar niña kuma ya tsagaita;
 sa'ad da kukan tsuntsaye ta farkar da mutane,
 ba a kuwa jin wañokinsu,
⁵ sa'ad da mutane suke jin tsoron tudu
 da kuma hatsarori a tituna;
 sa'ad da itacen almon ya toho,
 fara kuma ya yi ta jan jikinsa da kyar,
 sha'awace-sha'awace sun kafe.
 Daga nan mutum ya tafi madawwamiyar gidansa
 ya bar masu makoki suna ta yi.

⁶ Ka tuna da shi, kafin igiyar azurfa ta katse,
 ko tasar zinariya ta fashe;
 kafin tulu yă ragargaje a mañbulbula,
 ko guga ta tsinke a rijiya,
⁷ turbaya ta koma kasar da ta fito,
 rai kuma yă koma ga Allah wanda ya ba da shi.

⁸ “Ba amfani! Ba amfani!” In ji Malami,
 “Gaba ñaya ba amfani!”

Karshen magana

⁹ Ba kawai Malami ya kasance mai hikima ba, amma kuma ya koyar da mutane. Ya yi tunani ya kuma yi binciken da ya tsara karin magana masu yawa. ¹⁰ Malami ya yi bincike don yă sami kalmomin da suka dace, kuma abin da ya rubuta daidai ne da kuma gaskiya.

¹¹ Kalmomin masu hikima kamar tsinken tsokanar dabba ne, tarin maganganunsu kuma kamar fusoshi ne da aka kafa daram, da aka ba wa Makiyayi guda. ¹² Ka yi hankali dana, game da duk wani kari a kan wadannan.

Wallafa littattafai ba shi da iyaka, kuma yawan karatu yakan gajiyar da jiki.

¹³ Yanzu an ji kome;
ga karshen magana.

Ka ji tsoron Allah ka kuma kiyaye umarnansa,
gama wannan shi ne dukan hakkin mutum.

¹⁴ Gama Allah zai shari'anta kowane irin aiki,
har da wadanda aka yi a boye,
ko nagari ne, ko mugu.

**Biblica® Budaddén Littafi Mai Tsarki, Sabon Rai Don
Kowa™
Hausa: Biblica® Budaddén Littafi Mai Tsarki, Sabon Rai Don
Kowa™ (Bible) of Nigeria**

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Hausa

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc.

Used with permission. All rights reserved worldwide.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Jan 2022 from source files dated 30 Dec 2021

18113be6-b3a0-530a-b78f-a25225282250